

ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ MOVILA LUI BURCEL VASLUI NORD

CIF: 27267213/2010, decizia de autorizare GAL nr : 035/ 01.09.2016

RAPORT DE EVALUARE
AL IMPLEMENTARII STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALA
A GAL MOVILA LUI BURCEL VASLUI NORD
Perioada 20.12.2016 – 30.09.2018

Sediu: comuna Ștefan cel Mare, sat Ștefan cel Mare, județul Vaslui
telefon: 0235 342 528, e-mail:gal.burcel@yahoo.ro, web: gal-movilaluiburcel.ro

1. Prefață

Ce reprezintă documentul, contextul în care a avut loc evaluarea, în ce perioadă a avut loc evaluarea etc.
Evaluarea implementării strategiei de dezvoltare locală a teritoriului “Movila lui Burcel Vaslui Nord” 2014-2020 are menirea de a analiza realizările și contribuția acestora la dezvoltarea socio-economică a zonei acoperite.

Totodată, evaluarea urmărește gradul în care acțiunile GAL au contribuit la realizarea priorităților de dezvoltare prevăzute în strategie, la realizarea rezultatelor și indicatorilor.

Evaluarea va contribui la îmbunătățirea implementării strategiei și va fi folosită ca bază pentru eventuale actualizări/modificări ce vor putea fi operate în continuare.

Strategia de dezvoltare locală a GAL Movila lui Burcel Vaslui Nord a fost avizată de MADR, în luna iulie 2016, în cadrul LEADER-PNDR 2014-2020.

GAL a semnat contractul de finanțare nr. C19401035011613911144 cu AFIR, la data de 20.12.2016, având o durată de implementare de 36 luni.

Evaluarea prezintă stadiul implementării strategiei la data de 01.10.2018.

2. Rezumat (Rezumatul raportului de evaluare)

Scopul evaluării este acela de a fotografia stadiul implementării SDL la un anumit moment dat, cu ce resurse și cu ce rezultate, utilizând informații colectate din interiorul GAL, precum și din exteriorul GAL.

Strategia de Dezvoltare Locală a teritoriului Movila lui Burcel Vaslui Nord are la dispoziție o alocare financiară de 1.758.684 euro, determinată în funcție de numărul de locuitori și de suprafața de teren a teritoriului.

În urma consultării cu reprezentanții sectorului privat și ai sectorului public, pornind și de la nevoile identificate, acest buget a fost repartizat pe 12 măsuri de finanțare, care răspundea celor 2 obiective majore de dezvoltare rurală din RUE 1305/2013, asumate de GAL :

- O1. Favorizarea competitivității agriculturii
- O3. Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Măsurile propuse în cadrul strategiei sunt:

M1. Dobândirea de cunoștințe inovatoare în producție, management și marketing

M2. Modernizarea exploatațiilor agricole

M3. Sprijinirea grupurilor de producători

M4. Dezvoltarea de afaceri agricole noi

M5. Scheme de calitate

M6. Procesarea produselor agricole

M7a. Afaceri nonagricole noi

M7b. Dezvoltarea afacerilor nonagricole

M8. Investiții de dezvoltare de interes local

M9. Investiții sociale și educaționale

M10. Integrarea minorităților locale și a grupurilor defavorizate

M11. Asigurarea de internet bandă largă

Dupa 21 luni de implementare, timp in care GAL a lansat toate masurile prevazute in SDL, avand sesiuni de depunere atat in anul 2017 cat si in anul 2018, constatam ca:

- La GAL au fost **depuse 45 de proiecte** de finantare
- Au fost **selectate pentru contractare 34 proiecte** de finantare
- Masurile M2, M4, M7a, M9 si M11 au fost acoperite integral cu proiecte
- Masurile M3, M5, M6 si M10 nu au fost accesate pana in prezent, desi au fost lansate sesiuni de depunere si in anul 2017 si in anul 2018
- Cele 34 proiecte selectate insumeaza o valoare de **1.475.408 euro (83,89% din buget)**
- Din cele 34 proiecte inaintate catre AFIR, au fost contractate 26 proiecte, cu o valoare de **1.169.434 euro (66.50% din buget)**
- Pentru proiectele contractate, AFIR a facut pana in prezent plati de **571.190 euro (32,48% din buget)**
- In cadrul proiectelor selectate pentru finantare , au fost create/urmeaza sa fie create in implementare **11 noi locuri de munca**, din cele 17 locuri de munca prevazute in SDL
- Pana la aceasta data, au fost finalizate **5 proiecte** ;
 - o **1 proiect pe masura M1**- curs de instruire pentru fermieri beneficiari de finantare GAL
 - o **4 proiecte pe masura M2** – achizitii de utilaje agricole pentru modernizarea fermelor

Intrucat numarul de proiecte finalizate la aceasta data este de 5, fata de numarul de proiecte selectate (14,7%), am decis ca evaluarea sa fie axata pe aspectele:

- ❖ Analiza progresului privind depunerea și contractarea proiectelor; factori care influențează acest progres, măsuri care pot fi adoptate.
- ❖ Analiza progresului implementării proiectelor contractate; aspecte tipice ale implementării proiectelor; factori tipici care influențează implementarea proiectelor; analiza măsurii în care progresul este adecvat față de planul de implementare al proiectelor; analiza capacității beneficiarilor proiectelor de a identifica și aplica măsuri de corecție atunci când este necesar; măsura în care progresul înregistrat în implementarea proiectelor poate duce la atingerea rezultatelor așteptate; măsuri care pot fi adoptate pentru creșterea calității și eficienței implementării proiectelor.
- ❖ Lecții care pot fi desprinse, aplicabile pentru viitoarea perioadă de programare.

Intrebarile de evaluare comune stabilite de evaluatori sunt:

a. **Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?**

La data elaborarii Raportului de Evaluare, am concluzionat ca **logica interventiei a fost coerenta si bine sustinuta prin actiunile derulate de GAL, prin indicatorii adecvati propusi de realizare si monitorizare, prin rezultatele asteptate**, figurat in tabelul urmator:

Puțin coerentă	Coerentă	Foarte coerentă

- b. În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?

Aprecierea evaluatorilor și a actorilor locali privind modificarea logicii de intervenție a SDL a fost considerată **relevantă**:

Puțin relevantă	Relevantă	Foarte relevantă

- c. În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?

Considerăm că la această dată, obiectivele strategiei au fost atinse **în mare măsură**:

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură

Având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării, probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor este **ridicată**:

Redusă	Medie	Ridicată

- d. Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER ? (dezvoltarea capitalului social local, rezultatele obținute prin implementarea strategiei, îmbunătățirea guvernancei locale)

Percepția actorilor locali privind rezultatele SDL mai bune datorită aplicării metodei LEADER, exprimată în chestionarele aplicate, a fost cuantificată pe scală, ca **îmbunătățire mare**:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare

Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a guvernancei la nivel local datorită aplicării metodei LEADER, exprimată în chestionarele aplicate, a fost cuantificată pe scală, ca fiind **îmbunătățire mare**:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare

- **Rezultatele implementării SDL** (ex. crearea de locuri de muncă, infrastructură de bază, etc.) au generat îmbunătățirea calității vieții în teritoriul vizat de strategie. Considerăm că până la această dată, implementarea SDL a generat o îmbunătățire a calității vieții în teritoriul GAL prin faptul că a determinat:

- Crearea a 11 locuri de munca, in cadrul proiectelor contractate
- Imbunatatirea infrastructurii de baza in comune prin finantarea a 12 proiecte pentru administratiile publice locale, din care:
 - 8 proiecte pentru dotarea cu echipamente pentru serviciile de gospodarie locala,
 - 1 proiect de modernizare a iluminatului public
 - 1 proiect de infiintare baza sportiva
 - 1 proiect de infiintare piata agroalimentara
 - 1 proiect de infiintare centru socio-medical
- Racordarea unei comune la rețeaua de broadband, prin investitie privata
- Infiintarea a 6 afaceri noi in teritoriul GAL, in domeniul productiei si serviciilor pentru populatie (productie dale din beton, catering, spalatorie auto, sala de fitness, service auto, interpretare artistica)
- Sprijinirea instalarii ca sef de exploatare agricola a 8 tineri fermieri
- Modernizarea tehnologiei agricole in 4 exploatatii

e. În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?

Pentru aceasta intrebare au fost stabilite 3 criterii de evaluare.

CRITERIU DE EVALUARE 1:

- **Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite;**

Imbunatatirea infrastructurii de baza in comune s-a concretizat, pana la acest moment, prin finantarea a 13 proiecte pentru administratiile publice locale, din care:

- 8 proiecte pentru dotarea cu echipamente pentru serviciile de gospodarie comunala locala, 1 proiect de modernizare a iluminatului public, 1 proiect de infiintare baza sportiva, 1 proiect de infiintare piata agroalimentara, 1 proiect de infiintare centru socio-medical, 1 proiect de conectare a unei comune la rețeaua de broadband, prin investitie privata

Din cele 15 comune din teritoriu au fost sprijinite, pana in prezent, 13 comune.

CRITERIU DE EVALUARE 2.

- **Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut;**

Investitiile finantate in comunele teritoriului vor determina imbunatatirea accesului populatiei la rețeaua de drumuri judetene, la institutiile si serviciile publice din comuna, la serviciile de asistenta sociala si medicala.

Totodata, se creaza conditii pentru practicarea unui comert civilizat cu produse agro-alimentare in una din comune, se creaza conditii de iluminat moderne si de practicare a activitatilor sportive, pentru populatia a altor 2 comune.

CRITERIU DE EVALUARE 3.

- **Strategiile de dezvoltare locală au determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă.**

Strategia de dezvoltare locala a GAL Movila lui Burcel determina crearea de oportunitati de ocupare a fortei de munca din teritoriu, atat in domeniul agricol, cat si in cel al procesarii agro-alimentare si in domeniul nonagricol .

Proiectele finantate nu pot functiona fara forta de munca angajata, iar cresterea volumului de activitate al acestora, poate genera nevoia de noi locuri de munca in viitor.

Acum s-au plantat doar semintele unei dezvoltari economice incipiente.

INDICATORI URMARITI:

- **Procentajul populației rurale vizate de strategiile de dezvoltare locală;**

In cadrul SDL, populatia vizata de proiectele finantate a fost estimata la 15.340 locuitori, adica 37,5% din totalul populatiei teritoriului

- **Procentajul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite;**

Din cei 39.956 locuitori ai teritoriului, pana in prezent, beneficiaza/vor beneficia de servicii imbunatatite un numar de 33.176 locuitori, ceea ce reprezinta un procent de 83%.

Prin natura investitiilor realizate - utilaje pentru serviciile de gospodarie comunală locală - întreaga populație a comunelor sprijinite beneficiaza de aceste investitii si nu doar locuitorii unor sate.

- **Locuri de muncă create în cadrul proiectelor sprijinite (LEADER).**

Pana la aceasta data, in cadrul proiectelor selectate pentru finantare , au fost create/se vor crea 11 noi locuri de munca, din cele 17 locuri de munca prevazute in SDL.

In perioada urmatoare, se vor mai crea minim alte 6 locuri de munca prin proiectele ce se vor depune pe masurile M6 si M7b, ceea ce ar insemna atingerea indicatorului „locuri de munca”.

Răspunsul la întrebarea de evaluare nr 5. privind sprijinirea dezvoltării locale în zonele rurale de către SDL este apreciat de evaluator, pe scală, ca fiind **in mare masura:**

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură

Metodologia de evaluare

In pregatirea evaluarii am apreciat ca cele mai la indemana tehnici de evaluare sunt:

- **Analiza datelor administrative si Studiul documentelor** disponibile – acestea asigura o sursa de informatii si date aflate la indemana GAL, care centralizeaza, raporteaza si monitorizeaza evolutia implementarii. Documentele analizate au fost:
 - Apeluri de selectie
 - Actiuni de animare
 - Rapoarte de selectie
 - Contracte de finantare
 - Cereri de plata
 - Rapoarte de monitorizare
- **Sondajul de opinie**, directionat pe cateva grupuri tinta:
 - parteneri publici ai GAL – 15 primari
 - parteneri privati ai GAL – 24 parteneri
 - alti actori locali din teritoriu- nemembri ai GAL (profesori, preoti, patroni) – 67 persoane
 - populatie locuitoare din teritoriul GAL – 152 persoane

GAL a optat pentru acest instrument, intrucat a fost cel mai accesibil, in comparatie cu Interviuul si Focus grupul, pentru care ar fi fost nevoie de timp alocat pentru fiecare interviu si o programare judicioasa pentru a organiza un focus grup.

Pentru realizarea sondajului de opinie au fost elaborate formulare de chestionar adaptate pentru fiecare grup tinta, iar pentru completarea lor 2 angajati GAL s-au deplasat in fiecare comuna pentru a aplica chestionarul pentru primari, alti actori locali, populatie, precum si pentru partenerii privati GAL.

- **Observatia** – bazata pe aspecte remarcate de personalul GAL in implementarea SDL

Concluzii:

Raspunzand intrebarilor comune de evaluare, atat pe baza sondajelor de opinie realizate cat si pe analiza evaluatorilor, se pot trage cateva concluzii:

- ✓ Logica interventiei care a fost propusa in cadrul Strategiei de Dezvoltare Locala a fost coerenta, servind prioritatile si nevoile de dezvoltare ale zonei
- ✓ Logica interventiei este relevanta fata de nevoile teritoriului, cele 7 modificari ale fiselor masurilor din strategie avand rolul de a raspunde unor nevoi aparute si solicitate de partenerii GAL
- ✓ Obiectivele Strategiei de Dezvoltare Locala au fost atinse in mare masura
 - Realizarile valorice pe Obiectivul 1 se situeaza acum la nivelul de 79,73%.
 - Totusi, nu au fost depuse proiecte pe masurile M3, M5 si M6. Pe masura M6 exista certitudinea depunerii a 2 proiecte care sa acopere bugetul disponibil, pe masura M3 exista o speranta de depunere a 1 proiect, iar pe masura M5 nu exista nicio previziune de realizare pana la finalul anului 2019.
 - Previziunea de realizare a Obiectivului 1 este de 97.48%, pana la finele anului 2019.
 - Realizarile valorice pe Obiectivul 3 se situeaza la nivelul de 86.64%.
 - Pentru masura M7b, exista un proiect in lucru, care va acoperi bugetul masurii.
 - Exista proiecte in lucru pe masurile M10, M8 si M7b, care vor fi depuse in sesiunile urmatoare 2019
 - Previziunea de realizare a obiectivului O3 este de 100%, pana la finele anului 2019
- ✓ Beneficiile generate in teritoriu datorita metodei LEADER au fost apreciate de repondentii sondajelor de opinie ca fiind de nivel mediu pentru:
 - Imbunatatirea capitalului social
 - Imbunatatirea guvernantei locale
 - Rezultatele obtinute de implementarea SDL
- ✓ Strategia de Dezvoltare Locala a sprijinit dezvoltarea locală :
 - Au fost finantate 12 proiecte de modernizare a infrastructurii locale si a serviciilor publice ale primariilor
 - A fost finantat 1 proiect de infiintare centru socio-medical
 - A fost finantat 1 proiect de conectare a unei comune la reseaua de broadband
 - Au fost finantate 4 proiecte de modernizare a exploatatilor agricole
 - Au fost finantate 8 proiecte de sprijin al instalarii tinerilor fermieri
 - Au fost finantate 7 proiecte de initiere de afaceri nonagricole – productie si servicii – pentru populatia din teritoriul GAL.

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locala a GAL Movila lui Burcel Vaslui Nord s-a derulat in parametri corespunzatori pana la acest moment, avand o estimare de finalizare optimista.

3. Context

GAL Movila lui Burcel Vaslui Nord a demarat elaborarea strategiei de dezvoltare locala, in trim1 al anului 2016, pentru un teritoriu format din 15 comune: Stefan cel Mare, Zapodeni, Balteni, Cozmesti, Osesti, Rafaila, Todiresti, Vulturesti, Tanacu, Valeni, Feresti, Solesti, Miclesti, Botesti din judetul Vaslui si comuna Dolhesti, din judetul Iasi.

Teritoriul, amplasat in Podisul Central Moldovenesc, are o suprafata de 731.80 kmp si o populatie de 39.956 locuitori, intinzandu-se de-a lungul a doua cai rutiere : DN15D Vaslui – Roman si DN24 Vaslui-Iasi.

Parteneriatul GAL este format din 15 parteneri publici (UAT) si 50 parteneri privati (agenti economici si ONG). Zona este recunoscuta ca una afectata de saracie severa, lipsa locurilor de munca si somaj de lunga durata, fapt confirmat si de studiul Bancii Mondiale, unde valorile IDUL variaza intre minim 31,2 si maxim 48,55. In ultimul timp insa se manifesta si fenomenul migratiei fortei de munca catre vestul tarii si vestul Europei.

Populatia in teritoriu a inregistrat o scadere cu peste 5000 persoane intre anul 2008 si anul 2011.

Dezvoltarea sectorului economic este minora, principalele firme active fiind axate pe activitati agricole, dar fara a exista si unitati de procesare, iar in domeniul non-agricol nu exista unitati de productie sau de servicii demne de a fi mentionate. In teritoriu exista 3 cooperative agricole, dar cu activitate sporadica, mentalitatea locala neacceptand asocierea ca o solutie de success. In teritoriu se constata lipsa de infrastructura corespunzatoare atat in domeniul rutier, cat si in cel al educatiei si mai ales al asistentei sociale.

In teritoriu exista 4 UAT care au evidentiata prezenta minoritatii rome, care are nevoie de actiuni de sustinere.

In acest context, strategia de dezvoltare locala elaborata de GAL si aprobata de Adunarea Generala a fost construita pe dezvoltarea a 4 prioritati majore de dezvoltare rurala:

- P1.Incurajarea transferului de cunostinte si a inovarii in agricultura
- P2.Cresterea viabilitatii exploatareilor, a competitivitatii agricole si promovarea tehnologiilor inovatoare
- P3.Promovarea lantului alimentar, inclusiv a procesarii si comercializarii produselor agricole
- P6.Promovarea incluziunii sociale, a reducerii saraciei si a dezvoltarii economice

Aceste prioritati contribuie la realizarea a 2 obiective majore :

- Favorizarea competitivitatii agriculturii
- Obtinerea unei dezvoltari teritoriale echilibrate a economiilor si comunitatilor, inclusiv crearea si mentinerea de locuri de munca

Bugetul alocat de MADR prin SDL a GAL Movila lui Burcel, pentru perioada 2016-2019 este de 1.758.684 euro, care a fost repartizat pe 12 masuri de finantare, astfel:

PRIORITATEA / MASURA SDL GAL	Buget alocat
P1	
M1.DOBANDIREA DE CUNOSTINTE INOVATOARE IN PRODUCTIE, MANAGEMENT SI MARKETING	19.637
P2	
M2.MODERNIZAREA EXPLOATATIILOR AGRICOLE	311.485
M4.DEZVOLTAREA DE AFACERI AGRICOLE NOI	240.000
P3	
M3.SPRIJINIREA GRUPURILOR DE PRODUCATORI	30.000
M5.SHEME DE CALITATE	15.000
M6.PROCESAREA PRODUSELOR AGRICOLE	96.429
P6	
M7a. AFACERI NONAGRICOLE NOI	165.000
M7b.DEZVOLTAREA AFACERILOR NONAGRICOLE	60.000
M8.INVESTITII DE DEZVOLTARE DE INTERES LOCAL	621.987
M9.INVESTITII SOCIALE SI EDUCATIONALE	106.383
M10. INTEGRAREA MINORITATILOR LOCALE SI A GRUPURILOR DEFAVORIZATE	60.000
M11. ASIGURAREA DE INTERNET BANDA LARGA	32.763
TOTAL	1.758.684

Masurile propuse de noi in cadrul SDL au avut ca justificare urmatoarele considerente:

- Lipsa de cunostinte in domeniile productie, management si marketing, in special in cazul tinerilor beneficiari de finantari nerambursabile, care debuteaza in afaceri sau se afla la inceput de drum,
- Nevoia de modernizare a tehnologiei si a dotarii tehnice a fermelor agricole din teritoriu, care nu pot accesa masura de finantare 4.1 din PNDR national, din cauza criteriilor de selectie pe care nu le pot indeplini
- Necesitatea de sprijin financiar pentru tineri care demareaza prima data o afacere, in conditiile in care teritoriul nu ofera alte oportunitati de asigurare a traiului
- Necesitatea sprijinirii unor unitati de procesare a produselor agricole, intr-un teritoriu care nu are nicio astfel de capacitate
- Necesitatea de sprijinire a formelor asociative, intr-un teritoriu in care mentalitatea vetusta si experientele nereusite au facut ca dupa 2016 sa nu mai fie infiintata nici o cooperativa Agricola
- Necesitatea de a sprijini productia de produse traditionale locale
- Slaba dezvoltare a sectorului de productie si servicii nonagricole, desi nevoie exista in teritoriu
- Nevoia de investitii mici in domeniul public, specifice fiecarei localitati, care nu sunt eligibile pe masura 7.2-7.6 din PNDR national
- Lipsa de infrastructura sociala in teritoriu, in special pentru persoane defavorizate si apartinand minoritatilor entice (roma)
- Slaba acoperire a teritoriului cu retele de broadband

Lansarea masurilor a fost precedata de actiuni de animare, derulate atat in anul 2017 cat si in anul 2018, in cele 15 comune ale teritoriului, de personalul GAL, prin intalniri de animare cu potentiali beneficiari din comune (unde au fost prezenti intre 10 si 18 participanti in fiecare comuna).

Pe langa aceasta, GAL a realizat si distribuit materiale de animare (ghiduri ale masurilor, flyere ale masurilor, afise de lansare a sesiunilor de depunere, pliant de prezentare-sinteza a masurilor din SDL, pliant Proiecte de succes, pliant Revista Targului local).

Nr. Crt.	Materiale de animare	An 2017	An 2018
1	Afise de lansare a sesiunilor M1 (A2)	1.000	600
2	Flyere prezentare masuri (A4)	10.000	5.400
3	Ghidul solicitantului pe masuri (A4)	2.000	1.330
4	Pliant prezentare masuri (A5)	80	-
5	Pliant Proiecte de succes (A5)	-	80
5	Revista Targului Local (A4)	80	80

Fiecare lansare a unei sesiuni de depunere proiecte a fost publicata:

- In presa locala din Vaslui si Iasi (unde s-a publicat forma restransa a apelului de selectie)
- La sediul celor 15 primarii partenere (prin email si afisare)
- La sediul OJFIR Vaslui si la CDRJ Iasi
- La sediul GAL
- Pe site-ul gal: www.gal-movilaluiurcel.ro

Pe langa aceste actiuni GAL a organizat, ca actiuni de promovare:

- "Targul de produse locale in GAL"- in comuna Todiresti (in anul 2017)
- "Targul de produse locale in GAL"- in comuna Cozmesti (in anul 2018)
- Participarea la ziua comunei Stefan cel Mare - atat in 2017, cat si in 2018

La fiecare din aceste activitati, GAL s-a prezentat cu stand propriu si cu materialele de promovare a masurilor de finantare, discutand cu persoanele interesate.

Pana la data de 01.10.2018, GAL Movila lui Burcel a lansat toate masurile prevazute in SDL, conform tabelului de mai jos:

Masura	Sesiune	Perioada	Buget	Proiecte depuse	Valoare	Proiecte Eligibile	Valoare	Proiecte Selectate	Valoare	Proiecte Contractate AFIR	Valoare	Platit AFIR
M1	Ses 1/2017	17,05,2017 - 23,06,2017	19637	1	17522,1	1	17520	1	17520	1	17520	16.840
M2			311485	9	683344	8	630480	4	311485	4	311485	311.350
	Ses 1/2017	18,05,2017 - 30,06,2017		6	451859	5	398995	1	80000	1	80000	
	Ses 2/2017	01,11,2017-17,11,2017		3	231485	3	231485	3	231485	3	231485	
M3			30000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ses 1/2017	15.09.2017-16.12.2017		0	0	0	0	0	0	0	0	
	Ses 1/2018	07,05,2018-30,08,2018		0	0	0	0	0	0	0	0	
M4			240000	11	275000	8	240000	8	240000	6	170000	127.500
	Ses 1/2017	23,06,2017 - 14,12,2017		4	100000	4	100000	4	100000	4	100000	
				1	35000	1	35000	1	35000	1	35000	
	Ses 1/2018	15,03,2018-31,05,2018		1	35000	1	35000	1	35000	1	35000	
				5	105000	2	70000	2	70000	0	0	
M5			15000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ses 1/2017	14,09,2017-15,12,2017		0	0							
	Ses 1/2018	21,05,2018-24,08,2018		0	0							
M6			96429	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ses 1/2017	29,06,2017-16,12,2017		0	0							
	Ses 1/2018	09,04,2018-15,06,2018		0	0							

	Ses 2/2018	17,07,2018-19,10,2018		0	0							
M7a			165000	7	195000	7	195000	6	165000	6	165000	115.500
	Ses 1/2017	13,06,2017-04,12,2017		2	55000	2	55000	1	25000	1	25000	
				2	55000	2	55000	2	55000	2	55000	
				2	60000	2	60000	2	60000	2	60000	
				1	25000	1	25000	1	25000	1	25000	
M7b			60000	1	29999	1	29999	1	29999	1	29999	0
	Ses 1/2017	12,06,2017-05,12,2017	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Ses 1/2018	20,02,2018-23,04,2018		1	29999	1	29999	1	29999	1	29999	
	Ses 2/2018	24,07,2018-31,08,2018		0	0	0	0	0	0	0	0	
M8			621987	14	688156	12	572256	12	572256	8	369047	0
	Ses 1/2017	22,06,2017-29,11,2017		5	268600	3	152700	3	152700	3	152700	
				5	216347	5	216347	5	216347	5	216347	
	Ses 1/2018	27,02,2018-29,06,2018		4	203209	4	203209	4	203209	0	0	
M9			106383	1	106383	1	106383	1	106383	1	106383	0
	Ses 1/2017	11,09,2017-21,12,2017		1	106383	1	106383	1	106383	1	106383	
M10			60000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ses 1/2017	12,09,2017-19,12,2017		0	0							
	Ses 1/2018	16,03,2018-18,06,2018		0	0							
M11			32.763	1	32763	1	32763	1	32763	0	0	0

	Ses 1/2017	30,06,2017- 30,08,2017		0	0							
	Ses 1/2018	19,02,2018- 23,03,2018		1	32763	1	32763	1	32763	0	0	0
	TOTAL SDL		1758684	45	2028167,1	38	1.806.881	34	1.475.408	26	1.169.434	571.190

Din situatia prezentata se observa urmatoarele aspecte:

- Masurile M2, M4, M7a, M9 si M11 au fost acoperite integral cu proiecte (cu mentiunea ca la M11, proiectul selectat de noi inca din luna mai 2018 nu a fost contractat pana in prezent, desi a fost selectat pentru contractare de AFIR)
- In acelasi timp, exista masuri care nu au fost accesate pana in prezent, desi au fost lansate sesiuni de depunere si in anul 2017 si in anul 2018. Este vorba de masurile M3, M5 si M6 (pe prioritatea 3) si de masura M10 (pe prioritatea 6)
- Cele 34 proiecte selectate de GAL au fost inaintate pentru verificare si contractare catre AFIR, in mod operativ (ultimul proiect a fost transmis in data de 09.10.2018)
- Din bugetul alocat SDL, de **1.758.684 euro**, GAL a selectat pana in prezent **34 proiecte**, cu o valoare de **1.475.408 euro (83,89% din buget)**
- Din 34 proiecte selectate de GAL, pana in prezent au fost contractate de AFIR **26 proiecte**, cu o valoare de **1.169.434 euro (66.50% din buget)**
- Pentru proiectele contractate, AFIR a facut pana in prezent plati de **571.190 euro (32,48% din buget)**
- Au fost finalizate, pana la aceasta data, **5 proiecte** ;
 - o **1 proiect pe masura M1**- curs de instruire pentru fermieri potentiali beneficiari de finantare GAL
 - o **4 proiecte pe masura 2** – achizitii de utilaje agricole pentru modernizarea fermelor

4. Scopul și obiectivele evaluării

Scopul evaluarii este acela de a fotografia stadiul implementarii SDL la un anumit moment dat, cu ce resurse si cu ce rezultate, utilizand informatii colectate din interiorul GAL, precum si din exteriorul GAL.

Evaluarea noastra are două obiective:

- Evidentierea modului in care a functionat implementarea SDL, inclusiv a aspectelor si factorilor care au perturbat implementarea si obtinerea rezultatelor asteptate, in vederea imbunătățirii modului de actiune pentru perioada urmatoare, dar si pentru strategia viitoare
- Elaborarea unui document de raportare catre structura de conducere a GAL, catre partenerii GAL, catre AM-PNDR si catre alte organisme interesate de modul in care s-a acționat, cum au fost utilizate resursele și ce rezultate și efecte au fost obținute prin implementarea SDL;

Pe cale de consecinta, raportul de evaluare va fi pus la dispozitia:

- Consiliului Director al GAL
- Adunarii Generale a GAL
- MADR-AM-PNDR
- Publicului larg, prin postarea raportului pe site-ul: www.gal-movilaluiburcel.ro

5. Metodologia de evaluare

In cadrul evaluarii am apreciat ca cele mai la indemana tehnici de evaluare sunt:

- **Analiza datelor administrative si Studiul documentelor** disponibile – acestea asigura o sursa de informatii si date aflate la indemana GAL, care centralizeaza, raporteaza si monitorizeaza evolutia implementarii. Documentele analizate sunt:
 - o Apeluri de selectie
 - o Actiuni de animare
 - o Rapoarte de selectie
 - o Contracte de finantare
 - o Cereri de plata
 - o Rapoarte de monitorizare
- **Sondajul de opinie**, directionat pe cateva grupuri tinta:
 - o parteneri publici ai GAL,
 - o parteneri privati ai GAL,
 - o alti actori locali din teritoriu- nemembri ai GAL (profesori, preoti, patroni),
 - o populatie locuitoare din teritoriul GAL.

GAL a optat pentru acest instrument, intrucat a fost cel mai accesibil, in comparatie cu Interviu si Focus grupul, pentru care ar fi fost nevoie de timp alocat pentru fiecare interviu si o programare judicioasa pentru a organiza un focus grup.

Varianta de sondaj de opinie a presupus elaborarea unor formulare de chestionar adaptate pentru fiecare grup tinta, deplasarea a 2 angajati GAL in fiecare comuna pentru a aplica chestionarul pentru primari, alti actori locali si populatie, precum si aplicarea chestionarelor pentru parteneri privati in cadrul Adunarii Generale GAL.

- **Observatia** – bazata pe aspecte remarcate de personalul GAL in implementarea SDL

a. Studiul documentelor; analiza datelor administrative

GAL a utilizat in analiza urmatoarele documente de care dispune: Rapoarte de selectie, Contracte de finantare ale beneficiarilor, Rapoarte de monitorizare, evidenta Cererilor de Plata

- **Rapoarte de selectie, contracte de finantare**
 - o Din situatia sinteza de mai sus se constata ca GAL, in perioada 21.12.2016-30.10.2018, a lansat 25 sesiuni de depunere pe toate masurile cuprinse in SDL
 - o In urma acestor sesiuni au fost depuse la GAL **45 proiecte** (pe toate masurile), cu o valoare de 2.028.167 euro (**115.33%** fata de bugetul SDL)
 - o Din cele 45 de proiecte depuse au fost declarate **eligibile 39 proiecte** cu o valoare de 1.824.403 euro (**103.74%** fata de bugetul SDL)
 - o Din cele 39 proiecte eligibile au fost **selectate** pentru finantare **34 proiecte**, cu o valoare de 1.475.408 euro (**83,89%** fata de bugetul SDL)
 - o Pana in prezent au fost contractate de AFIR **26 proiecte** cu o valoare de 1.169.434 euro (**66,50%** fata de bugetul SDL si **77,69%** din valoarea selectata de GAL)
 - o Pana la data de 30.10.2018 au fost finalizate **5 proiecte** (1 proiect pe masura M1 si 4 proiecte pe masura M2), cu o valoare nerambursabila de **328.190 euro**
 - o **Nu au fost depuse proiecte pe masurile M3, M5, M6 si M10**

Concluzii:

- *Valoarea proiectelor depuse a depasit bugetul SDL (115,3%), ceea ce demonstreaza gradul de interes pentru masurile SDL*
- *Masurile supralicitate au fost M2 (masura de dezvoltare a exploatatiiilor, cu contributie proprie) si M4 (masura forfetara pentru instalarea tinerilor fermieri)*
- *Masurile nelicitate au fost M3, M5, M6 si M10.*
- *Pentru masura M6 se cunoaste faptul ca potentialii solicitanti au avut in implementare alte proiecte si nu au avut disponibilitate pentru proiectele de procesare, dar exista certitudini ca vor fi realizate in perioada urmatoare*
- *La masurile M3, M5 si M10, care insumeaza o valoare de 95.000 euro, previziunile sunt relativ pesimiste, pana in prezent neavand cunostinta de potentiali solicitanti*
- *Contractarea proiectelor selectate de catre AFIR s-a realizat in termen de cca 60 zile, cu prioritate pentru masurile forfetare, dar si cu unele intarzieri pe masurile M8 si M11, din cauza lipsei de personal la CRFIR Iasi (surse neoficiale)*

- **Rapoarte de monitorizare si progres**

In perioada parcursa de la semnarea primului contract de finantare pentru un proiect selectat de GAL (06.10.2017) pana la 01.10.2018 (1 an), GAL a efectuat vizite de monitorizare la toate proiectele contractate, constatand ca:

- Pe masura M1, proiectul contractat a avut nevoie de 4 luni pentru implementare
- Pe masura M2, cele 4 proiecte contractate au avut nevoie de 3 luni pentru a fi finalizate
- Pe masura M4, au fost monitorizate 5 proiecte contractate, aflate in perioada de implementare a investitiilor de 9 luni, unde s-a consemnat faptul ca beneficiarii au realizat investitiile prevazute in planul de afaceri
- Pe masura M7a, au fost monitorizate 4 proiecte din 6 contractate, aflate in perioada de implementare a investitiilor de 9 luni, unde s-a consemnat faptul ca beneficiarii au realizat investitiile prevazute in planul de afaceri
- *1 proiect contractat pe aceasta masura nu a putut fi vizitat din cauza beneficiarului absent, proiect care se afla si in intarziere, din cauza furnizorului extern de echipamente, care a avut dificultati la procurare*
- Pe masura M8, au fost monitorizate 2 proiecte la care investitia s-a finalizat; La celelalte 6 proiecte contractate achizitiile sunt in faza de licitatie si procurare(s-a intarziat totusi cu avizarea dosarelor de achizitie la CRFIR Iasi)

Concluzii:

- *Activitatea de monitorizare a proiectelor s-a derulat corespunzator, avand ca scop constatarea progresului proiectelor si, mai ales, incadrarea beneficiarilor in termenul de 9 luni de zile, in care trebuie sa demareze/ sa finalizeze investitiile*
- *Toate cele 16 proiecte monitorizate s-au incadrat in termenul de realizare a investitiilor*
- *In implementarea proiectelor exista si riscul nerespectarii unui grafic asumat, din cauza unor factori externi, independenti de dorinta managementului beneficiarului. Credem ca*

aceasta situatie va fi rezolvata in cel mai scurt timp (pana la expirarea termenului de 9 luni de la semnarea contractului de finantare)

- La nivelul a 6 primarii activitatea de achizitii publice nu performeaza (procedura de achizitii a depasit termenul de 6 luni prevazut in contractele semnate cu AFIR)
- **Cereri de plata pe transe si finale**
 - o Verificarea cererilor de plata ale beneficiarilor a fost realizata de GAL in max. 24 h
 - o Platile pentru cererile de plata depuse de beneficiari la AFIR, s-au realizat in general in termen de 30 zile (pentru masurile forfetare) si maxim 60 zile (pentru celelalte masuri)
 - o In cadrul masurilor forfetare M4 si M7a, au fost facute platile pentru transa 1, **(127.500 euro pe M4 si 115.500 euro pe M7a)**
 - o Pe masura M1, a fost efectuata plata finala in suma **de 16.840 euro**
 - o Pe masura M2 au fost efectuate platile finale pentru 4 proiecte, in suma de **311.350 euro**
 - o Valoarea platilor totale efectuate de AFIR din bugetul alocat SDL este de **571.190 euro (32,48%** din bugetul SDL)

Concluzii

- Verificarea conformitatii cererilor de plata ale beneficiarilor s-a desfasurat corespunzator, sprijinind incasarea banilor de catre beneficiari

b. Sondajul de opinie

- Chestionarele aplicate au avut urmatoarea forma si au obtinut rezultatele afisate:
 - o Membrii / parteneri privati GAL

- INTREBARE	Repondenti	DA	NU	PARTIAL/
1.Considerati ca GAL a elaborat Strategia de Dezvoltare Locala in accord cu nevoile teritoriului ?	24	19	1	4
Procent%		79%	4%	17%
2.Ati fost consultati la momentul elaborarii Strategiei de Dezvoltare Locala?	24	20	4	
Procent%		83%	17%	
3.Considerati ca nevoile din teritoriu s-au schimbat fata de cele identificate in anul 2016?	24	10	14	
Procent%		42%	58%	
4.Ati fost consultati la modificarile de Strategie operate de GAL?	24	17	7	
Procent%		70%	30%	
5.Considerati ca modificarile de Strategie au raspuns si intereselor dvs.?		10	5	9
Procent%		42%	21%	37%

6.Considerati ca GAL s-a preocupat de activitatea de promovare si informare in teritoriu a apelurilor de selectie, a rapoartelor de selectie, a materialelor de promovare pentru masurile SDL?	24	21		3
Procent%		90%		10%
7.Considerati ca activitatea de evaluare si selectare a proiectelor depuse GAL a functionat in mod corespunzator in perioada 2017-2018?	24	14	2	8
Procent%		58%	8%	34%
8.Considerati ca proiectele depuse prin LEADER-GAL au avut o avut o implementare mai usoara decat cele depuse pe programul national PNDR?	24	10	30	11
Procent%		42%	13%	45%
9.Considerati ca investitiile realizate prin GAL au fost benefice pentru teritoriu, generand imbunatatirea calitatii vietii?	24	19	1	4
Procent%		80%	4%	16%
10.In ce masura a sprijinit Strategia de Dezvoltare Locala imbunatatirea infrastructurii locale, a serviciilor, dezvoltarea sectorului privat?	24	20	1	3
Procent%		83%	4%	13%
11.In ce masura a sprijinit Strategia de Dezvoltare Locala imbunatatirea situatiei sectorului privat, contribuind la modernizarea tehnologica, crearea de locuri de munca, accesul pe piata?	24	8	4	12
Procent%		33%	17%	50%
12.Considerati ca participarea la programul LEADER in cadrul GAL a reusit sa produca o schimbare de mentalitate a factorilor de decizie din teritoriu?	24	10	5	9
Procent%		42%	21%	37%
13.Considerati ca implicarea in programul LEADER in cadrul GAL a condus la o crestere a capacitatii dvs. de gestionare a fondurilor publice/private?	24	8	10	6
Procent%		33%	42%	25%

○ Chestionare parteneri publici GAL/Primari

INTREBARE	Repondenti	DA	NU	PARTIAL/
1.Considerati ca GAL a elaborat Strategia de Dezvoltare Locala in accord cu nevoile teritoriului ?	15	14	1	0
Procent%		93%	7%	0
2.Ati fost consultati la momentul elaborarii Strategiei de Dezvoltare Locala?	15	15	0	
Procent%		100%	0	
3.Considerati ca nevoile din teritoriu s-au schimbat fata de cele identificate in anul 2016?	15	10	5	
Procent%		67%	33%	
4.Ati fost consultati la modificarile de Strategie operate de GAL?	15	15	0	
Procent%		100%	0	
5.Considerati ca modificarile de Strategie au raspuns si intereselor dvs.?	15	12	2	1
Procent%		80%	13%	7%
6.Considerati ca GAL s-a preocupat de activitatea de promovare si informare in teritoriu a apelurilor de selectie, a rapoartelor de selectie, a materialelor de promovare pentru masurile SDL?	15	15	0	0
Procent%		100%		
7.Considerati ca activitatea de evaluare si selectare a proiectelor depuse GAL a functionat in mod corespunzator in perioada 2017-2018?	15	14	0	1
Procent%		93%	0	7%
8.Considerati ca proiectele depuse prin LEADER-GAL au avut o implementare mai usoara decat cele depuse pe programul national PNDR?	15	14	0	1
Procent%		93%	0	7%
9.Considerati ca investitiile realizate prin GAL au fost benefice pentru teritoriu, generand imbunatatirea calitatii vietii?	15	15	0	0
Procent%		100%		
10.In ce masura a sprijinit Strategia de Dezvoltare Locala imbunatatirea infrastructurii locale, a serviciilor, dezvoltarea sectorului privat?	15	11	3	1
Procent%		73%	20%	7%

11.Considerati ca participarea la programul LEADER in cadrul GAL a reusit sa produca o schimbare de mentalitate a factorilor de decizie din teritoriu?	15	14	0	1
Procent%		93%		7%
12.Considerati ca implicarea in programul LEADER in cadrul GAL a condus la o crestere a capacitatii dvs. de gestionare a fondurilor publice/private?	15	15	0	0
Procent%		100%		

○ Chestionare Alti actori locali

INTREBARE	Repondenti	DA	NU	PARTIAL/N.S.
1.Aveti cunostinta despre existenta GAL Movila lui Burcel in comuna Stefan cel Mare?	67	62	5	
Procent%		92%	8%	
2.V-ati intalnit vreodata cu expertii GAL, la o actiune de animare GAL?	67	57	10	
Procent%		85%	15%	
3.Ati apelat vreodata la serviciile de consiliere ale GAL Movila lui Burcel ?	67	40	27	
Procent%		70%	30%	
4.Ati incercat sa depuneti vreun proiect de finantare la GAL?	67	28	39	
Procent%		42%	58%	
5. Ati avut/ aveti un proiect finantat de GAL in perioada 2017-2018?	67	19	48	
Procent%		28%	72%	
6.Aveti cunostinta despre un proiect finantat de GAL in comuna dvs. sau in comunele vecine?	67	52	15	
Procent%		78%	22%	
7.Considerati ca proiectele finantate de GAL au condus la o dezvoltare a sectorului economic sau a serviciilor publice ale primariei ?	67	37	6	24
Procent%		55%	9%	36%
8.In ce masura a sprijinit Strategia de Dezvoltare Locala imbunatatirea infrastructurii locale, a serviciilor, dezvoltarea sectorului privat?	67	31	22	14
Procent%		46%	33%	21%
9.Credeti ca veti aplica in viitor pentru o finantare prin intermediul GAL?	67	44	3	20
Procent%		0	4%	30%

○ Chestionare Populatie

INTREBARE	Repondenti	DA	NU	PARTIAL/N.S.
1. Aveti cunostinta despre existenta GAL Movila lui Burcel in comuna Stefan cel Mare?	152	138	14	
<i>Procent%</i>		91%	9%	
2. V-ati intalnit vreodata cu reprezentantii GAL, la o actiune de animare GAL?	152	114	38	
<i>Procent%</i>		75%	25%	
3. Aveti cunostinta despre un proiect privat finantat de GAL in comuna dvs.?	152	117	35	
<i>Procent%</i>		77%	23%	
4. Considerati ca proiectele finantate de GAL au condus la o dezvoltare a sectorului economic in comuna dvs. ?	152	92	22	38
<i>Procent%</i>		61%	14%	25%
5. Considerati ca proiectele finantate de GAL au condus la crearea de locuri de munca in comuna dvs.?	152	69	38	44
<i>Procent%</i>		58%	15%	27%
6. Aveti cunostinta despre un proiect al primariei dvs. finantat de GAL in comuna dvs.?	152	117	32	
<i>Procent%</i>		77%	23%	
7. Considerati ca proiectele finantate de GAL au condus la o dezvoltare a serviciilor publice ale primariei ?	152	87	24	41
<i>Procent%</i>		58%	15%	27%
8. In ce masura a sprijinit finantarea GAL imbunatatirea infrastructurii locale, a serviciilor, dezvoltarea sectorului privat?	152	55	36	61
<i>Procent%</i>		36%	24%	40%
9. Considerati ca o finantare nerambursabila va poate ajuta in imbunatatirea situatiei dvs. din momentul de fata?	152	115	11	26
<i>Procent%</i>		76%	7%	17%
10. Credeti ca veti aplica in viitor pentru o finantare prin intermediul GAL?	152	91	15	46
<i>Procent%</i>		60%	9%	31%

c. Observatia

Prin aceasta metoda, au fost colectate informatii despre modul de implementare al SDL, in diferite etape, de la personalul GAL implicat in animare, evaluare, selectare, monitorizare si avizare cereri de plata

Observatii in etapa de animare-depunere proiecte:

- *Oarecum surprinzator, beneficiarii proiectelor de pe masurile cu finantare forfetara (M4 si M7a) nu provin din randul celor identificati la actiunile de animare, decat in procent de 25-30%.*
- *Exista o tendinta a solicitantilor de a depune proiectele in ultimele zile de depunere ale sesiunii deschise, desi au avut sufficient timp la dispozitie*

Observatii in etapa de evaluare a proiectelor:

- *La evaluarea proiectelor depuse evaluatorii GAL au dat dovada de mai multa larghete in analiza documentelor beneficiarilor, in timp ce evaluatorii AFIR au fost extrem de scrupulosi. Clarificarile solicitate de AFIR nu au determinat respingerea proiectelor, ci doar obtinerea unor precizari care sa elimine riscul unor controverse ulterioare*
- *Actiunile de instruire interna a evaluatorilor, sustinute de managerul GAL, nu au reusit sa acopere si sa clarifice toate aspectele posibile aparute in practica. Adevarul este ca situatiile concrete si specifice aparute in cadrul proiectelor nu pot fi prevazute inainte de a le avea la dispozitie in proiecte depuse.*
- *Se va organiza o sedinta de analiza cu evaluatorii GAL, pe baza constatarilor sintetizate, in vederea eliminarii deficientelor constatate*

Observatii in etapa de implementare a proiectelor:

- *Desi beneficiarii de proiecte cu sprijin forfetar au fost instruiti de personalul GAL asupra modului in care trebuie sa-si implementeze proiectele, ca durata a actiunilor si ca obiect al investitiilor propuse, au fost constatate tendinte de ignorare a acestor aspecte, ceea ce a condus la necesitatea unor modificari in Planul de Afaceri*

6. Verificarea funcționării logicii de intervenție a strategiei

Analiza privind modul cum s-a realizat logica interventiei SDL in practica porneste de la obiectivele prevazute in strategia de dezvoltare elaborata in anul 2016, urmand sa evalueze masura in care au fost realizate aceste obiective.

- Realizarea obiectivelor SDL

Obiectivele de dezvoltare rurala din RUE 1305/2013, asumate in SDL au fost:

- O1. Favorizarea competitivității agriculturii
- O2. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
- O3. Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Prioritatile dezvoltarii rurale din RUE 1305/2013 prevazute in SDL sunt:

- P.1. Incurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale
- P.2. Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor
- P.3. Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare și comercializare a produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură
- P.4. Refacerea conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultura și silvicultura
- P.5. Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezilientă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic
- P.6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Pe de alta parte, nevoile identificate la nivelul teritoriului, în cadrul SDL au fost:

1. Nevoia de creștere a calitatii serviciilor publice locale, inclusiv în domeniul social – educational și acces la informație, pentru populație (inclusiv de etnie romă);
2. Nevoia de stimulare a creării de locuri de muncă, în domeniile agricol și nonagricol;
3. Nevoia de modernizare a exploatațiilor agricole și a unităților de procesare, prin utilaje performante și practici inovative, ținând cont de principiile dezvoltării durabile;
4. Nevoia de a încuraja formele asociative orientate spre piață și spre profit;
5. Nevoia de a sprijini noul val de întreprinzători tineri în agricultură și activități nonagricole;
6. Nevoia de instruire a antreprenorilor, ca o garanție a succesului acestora în implementarea proiectelor depuse la GAL.

În strategia de dezvoltare locală a GAL Movila lui Burcel au fost prevăzute 12 măsuri de finanțare, care să se constituie în câteva direcții de acțiune, considerate prioritare pentru teritoriu:

- Măsură 1. Dobândirea de cunoștințe – prin care să se ofere solicitanților de finanțare o instruire în domeniile management de firmă și marketing
- Măsură 2. Investiții în exploatații agricole – prin care să fie sprijinite fermele agricole în vederea modernizării tehnologice
- Măsură 3. Sprijin pentru grupuri de producători – prin care să fie stimulat spiritul asociativ al fermierilor locali, într-un teritoriu în care nu există nicio formă asociativă de tip cooperativă agricolă, înființată după anul 2016
- Măsură 4. Afaceri agricole noi – prin care să fie sprijinită prima instalare a tinerilor fermieri
- Măsură 5. Scheme de calitate – prin care să fie sprijinți producătorii de produse alimentare care aderă la scheme de calitate consacrate, europene sau naționale

- Masura 6. Procesarea produselor agricole – prin care sa fie sprijinite firmele care desfasoara activitati de procesare sau de colectare-depozitare-valorificare, in conditiile in care in teritoriu nu exista asemenea unitati
- Masura 7a. Initierea de afaceri non-agricole – prin care sa fie sprijinite initiativele de infiintare de unitati de productie, servicii, in domeniile nonagricole, necesare in teritoriu
- Masura 7b. Dezvoltarea de afaceri non-agricole – prin care sa fie sprijinite firmele care isi diversifica/modernizeaza activitatile nonagricole
- Masura 8. Investitii de dezvoltare de interes local – prin care sa fie sprijinite administratiile locale in realizarea de proiecte diverse de modernizare a infrastructurii locale
- Masura 9. Investitii sociale si educationale – prin care sa fie sprijinite investitiile in infrastructura sociala-medicala-educationala, in comunele cu grad de saracie ridicat
- Masura 10. Integrarea minoritatilor locale si a grupurilor defavorizate – prin care sa fie sprijinite investitiile in infrastructura sociala-medicala in comunele cu minoritati etnice declarate
- Masura 11. Investitii pentru asigurarea de internet de banda larga – prin care sa se reuseasca racordarea unei comune la reseaua de broadband

In cadrul logicii interventiei din SDL au fost prevazuti urmasorii indicatori cantitativi:

Masura	Buget euro	Numar de beneficiari, d.c.	Tineri	Nr .exploatazii in scheme de calitate	Nr. Grupuri producatori	Suprafata sprijinita (ha)	Locuri de munca create	Populatie beneficiara
M1	19.737	15	10					
M2	311.485	3				500	2	
M3	30.000	2	1					
M4	240.000	6	6			54.6		
M5	15.000	2		2				
M6	96.429	1			2		2	
M7A	165.000	6	4				10	
M7B	60.000	1					2	
M8	621.987	5						15000
M9	106.383	2						40
M10	60.000	1						50
M11	32.763	1					1	250
TOTAL	1.758.684	45	21	2	2	500 ha 54,6 UMV	17	15340

Pe langa acestia au fost prevazuti, la toate masurile, indicatorii calitativi:viabilitatea proiectelor, gradul de apreciere al programului LEADER, gradul de satisfactie pentru investitia realizata si atenuarea fenomenului de segregare a minoritatii roma.

Pentru analiza functionarii logicii de interventie , au fost stabilite intrebari de evaluare comune si specifice:

- a. Cât de corentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?
- b. În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?
- c. În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?
- d. Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER ? (dezvoltarea capitalului social local, rezultatele obținute prin implementarea strategiei, îmbunătățirea guvernanței locale)
- e. În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?

1. Pentru a raspunde la prima intrebare de evaluare, au fost stabilite criteriile de evaluare:

CRITERIU DE EVALUARE 1:

- **Activitățile (măsurile, procedurile, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate acestora sunt suficiente pentru a genera realizările și rezultatele așteptate (indicatorii prevăzuți în strategie)?**

Consideram ca GAL a prevazut si intreprins masurile necesare pentru **animarea teritoriului**, pentru **promovarea masurilor din strategie**, pentru **consilierea potentialilor beneficiari**

- *Au fost derulate 2 campanii de animare/promovare, cate una /an, in toate cele 15 comune ale teritoriului*
- *Au fost acordate consultatii la sediul GAL pentru 60 persoane din teritoriu*
- *Au fost organizate 2 Targuri de produse locale, cu rol de promovare a masurilor finantate de GAL si de promovare a proiectelor finantate de GAL*
- *Au fost organizate 4 intalniri focusate pe problematica asocierii*
- *Au fost publicate anunturi in presa locala din Iasi si Vaslui, la fiecare lansare de masura*
- *Au fost tiparite materiale de promovare si de informare distribuite in teritoriu (pliant Masuri ale SDL 2014-2020, revista targului local 2016 si 2017, ghiduri ale masurilor)*
- *Site-ul www.gal-movilaluiburcel.ro este activ si actualizat permanent cu noutati*
- *Resursele umane implicate au fost suficiente. Au fost implicati 2 angajati strict pe domeniul animarii, dar suportul a fost acordat si de ceilalti angajati GAL, pe masura pregatirii si experientei*
- *Din chestionarele aplicate de GAL se desprinde faptul ca activitatea de animare a fost apreciata satisfacator: 90% din partenerii privati ai GAL, 100% din partenerii primari, 92% din alti actori locali si 91% din populatia chestionata*

Alocarea bugetara pe masurile cuprinse in SDL a fost considerata diferit de solicitanti:

- *Reprosuri au venit din partea partenerilor publici, care ar fi dorit o alocare mai consistenta pe masura M8*
- *Pentru celelalte masuri, in special pentru cele forfetare, nu au fost nemulțumiri privitoare la alocarea totala si la modul de acordare a sprijinului in functie de dimensiunea exploatației agricole sau de codul CAEN al activității nonagricole*
- *Din punct de vedere al GAL, alocările pe masuri au fost calculate pornind de la bugetul total acordat de MADR, determinat in functie de numarul populatiei si*

suprafata din teritoriul GAL. In plus, GAL a incercat sa acopere toate nevoile identificate in faza de elaborare a SDL, pentru a raspunde si prioritatilor locale.

CRITERIU DE EVALUARE 2

Indicatorii de realizare sunt adecvați pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute (specifci, măsurabili, fezabili, relevanți și suficienți)?

Consideram ca indicatorii de realizare prevazuti in SDL sunt adecvati, masurabili, relevanti si suficienți pentru a urmări implementarea strategiei.

Indicatorii de baza sunt cei care masoara numarul de participanti, de exploatatii sprijinite, de beneficiari, de tineri sprijiniti, de actiuni de mediu, de actiuni inovative, numar de locuri de munca create, valoarea sprijinului public.

Adiacent au fost propusi indicatori de monitorizare calitativi de genul gradul de satisfactie al beneficiarilor, gradul de apreciere al programului LEADER, viabilitatea exploatatilor, reducerea segregarii, care vor putea fi determinati doar la momentul finalizarii proiectelor, sau dupa cativa ani de functionare.

- **La fisa masurii M1.** Indicatorii prevazuti sunt:
 - Numar de participanti la actiunea de instruire
 - Valoarea finantarii publice

Adiacent, prin Ghidul solicitantului, a fost urmarita si realizarea altor indicatori:

- Viabilitatea proiectelor depuse de cursanti pe alte masuri din SDL

- **La fisa masurii M2,** indicatorii de baza prevazuti in SDL sunt:
 - Numar de exploatatii sprijinite
 - Valoarea finantarii publice

In completare au fost prevazuti ca indicatori locali:

- Numar de tineri sprijiniti
- Numar de actiuni inovative propuse prin proiecte
- Numar de exploatatii care propun actiuni cu impact de mediu
- Numar de exploatatii care propun actiuni de crestere a valorii adaugate
- Numar de exploatatii care participa intr-un lant scurt

- **La fisa masurii M3,** indicatorii de baza prevazuti in SDL sunt:
 - Numar de grupuri de producatori sprijinite
 - Valoarea finantarii publice

In completare au fost prevazuti ca indicatori locali:

- Numar de grupuri de producatori care participa la un lant scurt sau isi deschid puncte de vanzare proprii in pietele locale
- Numar de actiuni inovative realizate de grupuri
- Numar de grupuri de producatori care propun actiuni cu impact de mediu

- **La fisa masurii M4,** indicatorii de baza prevazuti in SDL sunt:
 - Numar de exploatatii sprijinite
 - Valoarea finantarii publice acordate

In completare au fost prevazuti ca indicatori locali:

- Numar de tineri sprijiniti, care au urmat cursurile pe masura M1

- Numar de exploatatii care participa intr-un lant scurt
 - Numar de actiuni inovative
 - Numar de exploatatii care propun actiuni cu impact de mediu
- Adiacent, au fost prevazuti si indicatorii calitativi
- atenuarea fenomenului de segregare a minoritatii roma
- **La fisa masurii M5**, indicatorii de baza prevazuti in SDL sunt:
- Numar de exploatatii sprijinite
 - Valoarea finantarii publice acordate
- In completare au fost prevazuti ca indicatori locali:
- Numar de produse locale/traditionale certificate care participa intr-un lant scurt
 - Cantitati de produse locale/traditionale certificate livrate pe pietele locale
 - Numar de actiuni de promovare realizate
- **La fisa masurii M6**, indicatorii de baza prevazuti in SDL sunt:
- Numar de proiecte sprijinite
 - Valoarea finantarii publice acordate
 - Numar de locuri de munca create
- In completare au fost prevazuti ca indicatori locali:
- Numar de cooperative/grupuri de producatori sprijinite
 - Numar de proiecte care propun actiuni de eficientizare a consumului de energie electrica
 - Numar de proiecte care propun actiuni cu efect de protectie a mediului
- **La fisa masurii 7a**, indicatorii prevazuti in SDL sunt:
- Numar de investitii sprijinite
 - Numar de tineri sprijiniti
 - Numar de locuri de munca nou create
 - Valoarea sprijinului public acordat
- In completare au fost prevazuti ca indicatori locali:
- Numar de actiuni sprijinite pentru conservarea ariilor protejate, biodiversitatii si pentru promovarea comportamentului eco
 - Numar de actiuni inovative sprijinite
- Adiacent, au fost prevazuti si indicatorii calitativi:
- viabilitatea proiectelor sprijinite
 - atenuarea fenomenului de segregare a minoritatii roma
- **La fisa masurii 7b**, indicatorii de baza prevazuti in SDL sunt:
- Numar de investitii sprijinite
 - Numar de tineri sprijiniti
 - Numar de locuri de munca nou create
 - Valoarea sprijinului public acordat
- In completare au fost prevazuti ca indicatori locali:

- Numar de actiuni sprijinite pentru conservarea ariilor protejate, biodiversitatii si pentru promovarea comportamentului eco
 - Numar de actiuni inovative sprijinite
 - Numar de beneficiari de etnie roma sprijiniti
- Adiacent, au fost prevazuti si indicatorii calitativi
- atenuarea fenomenului de segregare a minoritatii roma

○ **La fisa masurii 8**, indicatorii de baza prevazuti in SDL sunt:

- Numar de populatie neta beneficiara de investitii
- Valoare finantare publica

Adiacent, au fost prevazuti ca indicatori suplimentari:

- Numar de actiuni inovative
- Numar de actiuni de promovare a comportamentului eco
- Atenuarea fenomenului de segregare a minoritatii

○ **La fisa masurii 9**, indicatorii de baza prevazuti in SDL sunt:

- Numar de populatie beneficiara de investitii
- Valoare finantare publica

Adiacent, au fost prevazuti ca indicatori suplimentari:

- Numar de minori beneficiari
- Numar de proiecte realizate in parteneriat ONG-UAT
- Numar de actiuni inovative
- Numar de actiuni de promovare a comportamentului eco

○ **La fisa masurii 10**, indicatorii de baza prevazuti in SDL sunt:

- Numar de populatie minoritara beneficiara de investitii
- Valoare finantare publica

Adiacent, au fost prevazuti ca indicatori suplimentari:

- Numar de minori beneficiari
- Numar de proiecte realizate in parteneriat ONG-UAT
- Numar de actiuni inovative
- Numar de actiuni de promovare a comportamentului eco
- Atenuarea fenomenului de segregare a minoritatii

○ **La fisa masurii 11**, indicatorii de baza prevazuti in SDL sunt:

- Numar de beneficiari populatie si institutii publice si procent
- Numar de gospodarii beneficiare si procent
- Valoarea finantarii publice
- Numar de locuri de munca nou create

La toate masurile, au fost prevazuti ca indicatori de monitorizare :

- Viabilitatea proiectelor
- Gradul de satisfactie al beneficiarilor fata de investitia realizata
- Gradul de apreciere al programului LEADER

CRITERIU DE EVALUARE 3

- **Rezultatele așteptate sunt clar definite?**

GAL considera ca rezultatele asteptate sunt clar definite, cu mentiunea ca indicatorii principali precum : numar de proiecte, numar de participanti, numar de exploatatii sprijinite, numar de tineri au fost cuantificati in SDL, pe cand la ceilalti indicatori de interes local nu s-au cuantificat asteptarile.

- **La masura 1** au fost propuse rezultatele:

Indicator / rezultat	Propus	Realizat
Numar participanti	15	15
Valoare publica	19.637	16.840
Numar tineri	8	9

A doua sesiune, care se va derula in anul 2019, pentru o valoare de 2.797 euro, va fi considerata ca rezultat suplimentar.

- **La masura 2** au fost propuse rezultatele:

Indicator / rezultat	Propus	Realizat
Numar de exploatatii sprijinite	3	4
Valoare publica (euro)	311.485	311.350
Numar tineri sprijiniti	2	2
Numar de actiuni inovative propuse prin proiecte	0	3
Numar de exploatatii care propun actiuni cu impact de mediu	0	0
Numar de exploatatii care propun actiuni de crestere a valorii adaugate	0	0
Numar de exploatatii care participa intr-un lant scurt	0	0

La masurile urmatoare, aflate in faza de implementare, rezultatele sunt cele estimate in proiectele depuse, implementarea efectiva putand conduce la alte rezultate.

- **La masura 4** au fost propuse rezultatele:

Indicator / rezultat	Propus	Realizat
Numar de exploatatii sprijinite	6	8
Valoare publica (euro)	240.000	240.000
Numar tineri sprijiniti, care au urmat cursurile pe masura M1	0	5
Numar de actiuni inovative propuse prin proiecte	0	9
Numar de exploatatii care propun actiuni cu impact de mediu	0	2
Numar de exploatatii care participa intr-un lant scurt	0	0

- **La masura 7a** au fost propuse rezultatele:

Indicator / rezultat	Propus	Realizat
Numar de investitii sprijinite	6	6
Valoare publica (euro)	165.000	165.000
Numar tineri sprijiniti	4	2
Numar de locuri de munca nou create	10	6
Numar de actiuni inovative propuse prin proiecte	0	0
Numar de exploatatii care propun actiuni cu impact de mediu	0	2

- **La masura 7b** au fost propuse rezultatele:

Indicator / rezultat	Propus	Realizat
Numar de investitii sprijinite	1	1
Valoare publica (euro)	60.000	29.999
Numar tineri sprijiniti	0	1
Numar de locuri de munca nou create	2	1
Numar de actiuni inovative propuse prin proiecte	0	0
Numar de proiecte care propun actiuni cu impact de mediu	0	0
Numar de beneficiari de etnie roma sprijiniti	0	0

- **La masura 8** au fost propuse rezultatele:

Indicator / rezultat	Propus	Realizat
Numar de investitii sprijinite	5	12
Valoare publica (euro)	621.987	572.256
Numar de populatie beneficiara	15.000	35.000
Numar de actiuni inovative propuse prin proiecte	0	1
Numar de proiecte care propun actiuni cu impact de mediu	0	1
Numar de beneficiari de etnie roma sprijiniti	0	0

- **La masura 9** au fost propuse rezultatele:

Indicator / rezultat	Propus	Realizat
Numar de populatie beneficiara de investitii	40	120
-Din care minori	0	20
Valoare publica (euro)	106.383	106.383
Numar de proiecte realizate in parteneriat ONG-UAT	1	0
Numar de actiuni inovative propuse prin proiecte	0	0
Numar de proiecte care propun actiuni cu impact de mediu	0	0
Numar de beneficiari de etnie roma sprijiniti	0	0

- **La masura 11** au fost propuse rezultatele:

Indicator / rezultat	Propus	Realizat
Numar de populatie beneficiara de investitii	250	200
Procent din populatia comunei	14.7%	11.7%
Numar de gospodarii beneficiare	0	xx
Procent din numarul de gospodarii al comunei	xxxx	xxx
Valoare publica (euro)	32.763	32.763
Numar de locuri de munca nou create	1	1

Pentru masurile M3, M5, M6, M10, care nu au fost inca accesate, nu se pot furniza date.

La data elaborarii Raportului de Evaluare, **concluzionam ca logica interventiei a fost coerenta si bine sustinuta prin actiunile derulate de GAL, prin indicatorii adecvati propusi de realizare si monitorizare, prin rezultatele asteptate**, figurat in tabelul urmator:

Puțin coerentă	Coerentă	Foarte coerentă

2. Pentru a raspunde la **a doua intrebare de evaluare**, au fost stabilite 2 criterii de evaluare:

CRITERIU DE EVALUARE 1:

- **Nevoile de la momentul elaborării SDL până în prezent au rămas la fel, s-au modificat?**

- **CRITERIU DE EVALUARE 2:**

- **Măsurile din cadrul SDL au fost revizuite, în caz de necesitate, pentru a ține cont de dinamica acestor nevoi?**

Conform constatarilor noastre, precum si pe baza raspunsului la chestionare transmise de catre partenerii publici ai GAL, nevoile prevazute in SDL initial nu s-au schimbat semnificativ si fundamental, dar a fost nevoie de adaptari la legislatie, de completari la capitolele cheltuieli eligibile /neeligibile si de modificari ale unor criterii de selectie din fisele masurilor.

In cadrul chestionarelor aplicate partenerilor publici si privati ai GAL, privind nevoile din teritoriu au fost obtinute urmatoarele raspunsuri:

Parteneri privati GAL

Intrebari	NUMAR	DA	NU	Partial
S-au schimbat nevoile in teritoriu?	24	42%	58%	0
Ati fost consultati la modificarile SDL?	24	70%	30%	0
Modificarile au raspuns si nevoilor dvs.?	24	42%	21%	37%

Primari

Intrebari	NUMAR	DA	NU	Partial
S-au schimbat nevoile in teritoriu?	15	67%	33%	0
Ati fost consultati la modificarile SDL?	15	100%	0	
Modificarile au raspuns si nevoilor dvs.?	15	80%	13%	7%

Partenerii publici au fost cei mai interesati in a propune modificari in cadrul fiselor de masuri din SDL, pentru a raspunde nevoilor lor.

Acestia au realizat ca in teritoriu s-au schimbat nevoile, pe fondul existentei PNDL, o sursa alternativa si concurentiala de fonduri pentru administratia locala.

GAL a operat 4 modificari de SDL, in care s-au facut interventii:

- De adaptare la schimbari legislative
- De completari ale fisei masurilor la capitolul actiuni eligibile/neeligibile
- De completari la criteriile de selectie
- De realocare a sumelor disponibile ramase pe unele masuri catre alte masuri

Masura M3 a fost modificata 1 data pentru adaptarea la prevederi legislative, pentru modificarea actiunilor eligibile, pentru modificarea a 2 criterii de eligibilitate in acord cu noua legislatie a grupurilor de producatori

Masura M4 a fost modificata o data pentru modificarea unui criteriu de selectie

Masura M5 a fost modificata 1 data pentru modificarea tipurilor de solicitanti si a tipului de actiuni eligibile

Masura M8 a fost modificata o data pentru completarea actiunilor eligibile

Masura M9 a fost modificata de 2 ori: o data pentru modificarea tipului de actiuni eligibile si a doua oara pentru modificarea valorii eligibile a unui proiect

Masura M10 a fost modificata 1 data, pentru completarea tipului de actiuni eligibile si completarea unui criteriu de eligibilitate

Masura M11 a fost modificata 1 data, pentru adaptarea tipului de beneficiar, a tipului de cheltuieli eligibile si a tipului de investitii, in urma precizarilor ANCOM

Alocarile financiare pe masuri au fost modificate in 2 randuri: in cadrul acestora au fost diminuate alocarile masurilor M2, M7a, M9 si M11 si au fost majorate alocarile masurilor M8, M1, M4 si M6, in limita a 5% din Planul Financiar al SDL.

Concluzie:

Din cele 12 masuri cuprinse in SDL, au fost modificate pe parcurs fisele a 7 masuri, la 2 masuri fiind vorba de adaptarea la modificari ale legislatiei, iar la celelalte fiind vorba de facilitarea accesului la finantare, care au fost solicitate si de potentialii beneficiari.

Modificarile operate nu au fost de substanta, interventiile fiind in general asupra tipului de actiuni eligibile si la cateva criterii de selectie.

Modificarea de alocari bugetare s-a facut in limita a max.5% din bugetul prioritatii si a avut rolul de a valorifica sumele neconsumate dupa selectie sau dupa efectuarea platilor de catre AFIR.

INDICATORI:

- Numărul de nevoi/măsuri din cadrul SDL revizuite

De la semnarea contractului de finantare, au fost modificate 7 masuri din cele 12 prevazute in strategie.

Aprecierea evaluatorilor privind modificarea logicii de interventie a SDL a fost considerata **relevanta:**

Puțin relevantă	Relevantă	Foarte relevantă

- 3. La intrebarea 3** de evaluare, pentru a analiza in ce măsură au fost atinse **obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor**, trebuie sa tinem cont de obiectivele prevazute in SDL.

Obiectivele de dezvoltare rurala asumate in SDL au fost:

O1. Favorizarea competitivității agriculturii

O2. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice

O3. Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Pentru Obiectivul 1 au fost prevazute in SDL masurile M1, M2, M3, M4, M5 si M6.

Pentru Obiectivul 2 (ca obiectiv secundar) au fost prevazute in SDL masurile M2 si M4

Pentru Obiectivul 3 au fost prevazute in SDL masurile M2, M3, M6, M7a, M7b, M8, M9, M10 si M11

Pana la aceasta data, in cadrul obiectivului 1 au fost obtinute urmatoarele realizari:

Masura	Buget EURO	Nr. Proiecte propus	Nr. Proiecte realizat	Valoare realizata	Disponibil
M1	19.637	1	1	16.840	2.797
M2	311.485	3	4	311.350	135
M3	30.000	2	0	0	30.000
M4	240.000	6	8	240.000	0
M5	15.000	2	0	0	15.000
M6	96.429	1	0	0	96.429
TOTAL O1.	712.551	15	13	568.190	144.361

Realizarile valorice pe Obiectivul 1 se situeaza acum la nivelul de **79,73%**.

Nu au fost depuse proiecte pe masurile M3, M5 si M6.

In cursul anului 2019, la masura M1 se va organiza o sesiune suplimentara de depunere proiecte, pentru a consuma disponibilul si a oferi posibilitatea instruirii pentru min. 10 beneficiari.

Masurile M3, M5 si M6 vor fi deschise la inceputul anului 2019.

Daca la masura M6 avem certitudinea depunerii a 2 proiecte care sa acopere bugetul disponibil, iar la masura M3 exista o speranta de depunere a unui proiect, pentru masura M5 nu exista nicio previziune de realizare pana la finalul anului 2019.

Previziunea de realizare a Obiectivului 1 este deci de **97.48%**, pana la finele anului 2019.

Pana la aceasta data, in cadrul obiectivului 3 au fost obtinute urmatoarele realizari:

Masura	Buget EURO	Nr. Proiecte propus	Nr. Proiecte realizat	Valoare realizata	Disponibil
M7a	165.000	6	6	165.000	0
M7b	60.000	1	1	29.999	30.001
M8	621.987	5	12	572.256	49.731
M9	106.383	2	1	106.383	0
M10	60.000	1	0	0	60.000
M11	32.763	1	1	32.763	0
TOTAL O3.	1.046.133	16	21	906.401	139.732

Realizarile valorice pe Obiectivul 3 se situeaza la nivelul de **86.64%**.

Pentru masura M7b, exista un proiect in lucru, care va acoperi bugetul masurii.

Nu au fost depuse proiecte pe masura M10, dar exista un proiect in lucru la o primarie. Proiectul va fi depus in sesiunea 2019

Pe masura M8, exista un proiect in lucru, care va fi depus in sesiunea din anul 2019.

Previziunea de realizare a obiectivului O3 sunt de **100%**, pana la finele anului 2019.

Intrebari de evaluare specifice:

11. In ce masura proiectele finantate prin SDL au condus la imbunatatirea competitivității firmelor locale?

Criterii de evaluare specifice

Criteriu 1: cu cat a crescut valoarea mijloacelor fixe ale beneficiarilor SDL?

Competitivitatea firmelor locale beneficiare prin proiectele finantate de GAL s-a imbunatatit simtitor, in cadrul masurilor M2, M4, M7a si M7b.

Astfel, in cele 4 proiecte finantate pe masura M2, valoarea mijloacelor fixe ale beneficiarilor a crescut cu 35-50%, fata de anul anterior. In acelasi timp, dotarea tehnica achizitionata prin aceste proiecte a fost de ultima generatie, cu efecte directe asupra scaderii consumului de combustibil, a reducerii pierderilor de samanta si a eliminarii supraincarcarii solului cu ingrasaminte/erbicide .

Cele 8 proiecte finantate pe masura M4 au produs tehnologizare 100% a firmelor beneficiare, care la momentul depunerii proiectelor nu aveau nici o dotare, fiind firme nou infiintate.

In cele 7 proiecte finantate pe masurile nonagricole impactul asupra competitivitatii a fost de asemenea major, 5 din beneficiari fiind nou infiintati, in vederea accesarii SDL.

Criteriu 2: cati beneficiari SDL au dobandit cunostinte in domeniul management si marketing?

Prin masura M1, GAL a incercat sa ofere beneficiarilor SDL un nivel de cunostinte in management si marketing, care sa le permita sa abordeze implementarea proiectelor in cunostinta de cauza.

Astfel, din cei 15 cursanti ai sesiunii 1 de instruire prin masura M1, 8 aveau intentia de a depune /depusesera proiecte pe masura M4, 1 avea intentia de a depune proiect pe masura M3, 1 avea intentia de a depune proiect pe masura M2 si 5 aveau proiecte pe masura M7a.

Dintre acestia, au beneficiat de proiect finantat 6 cursanti pe masura M4, 1 cursant pe masura M2 si 4 cursanti pe masura M7a.

12. In ce măsură a contribuit SDL la crearea de locuri de muncă la nivelul teritoriului?

Pana in acest moment, prin proiectele finantate de GAL, au fost sau urmeaza sa fie create 11 locuri de munca:

- 1 loc de munca pe masura M2
- 6 locuri de munca pe masura M7a
- 1 loc de munca pe masura M7b
- 2 locuri de munca pe masura M9
- 1 loc de munca pe masura M11 (proiect privat, sustenabil economic)

Locurile de munca create pana in prezent reprezinta un procent de 64.7% din totalul de 17 locuri de munca prevazute in SDL.

13. In ce măsură strategia a fost capabilă să implice tinerii și femeile? Cu ce efecte?

Pana in acest moment, prin proiectele selectate/finantate de GAL, au fost sprijiniti 13 tineri, astfel:

- 2 tineri pe masura M2
- 8 tineri pe masura M4

- 2 tineri pe masura M7a
- 1 tanar pe masura M7b

Fata de numarul de 12 tineri sprijiniti estimat in SDL, au fost sprijiniti 13 tineri, ceea ce reprezinta 38,2% din totalul de 34 al beneficiarilor SDL.

Pe alta parte, in cadrul celor 34 de proiecte selectate/finantate de GAL, au fost sprijinite 6 beneficiari femei (17,6%).

14. Există rezultate neplanificate ale implementării strategiei, pozitive sau negative?

Exista, la aceasta data, rezultate neplanificate ale implementarii SDL. Este vorba de rezultate neplanificate, dar realizate, de genul actiuni inovative, actiuni cu impact de mediu, care au fost considerate actiuni cu impact la nivel local, transpuse in criteriile de selectie ale proiectelor.

Masura	Numar de actiuni inovative	Numar de actiuni cu impact de mediu	Numar de exploatatii care participa intr-un lant scurt	Numar de persoane de etnie roma sprijinite
M2	3		0	0
M4	9	2	0	0
M7a		2	0	0
M8	1	1	0	0
Total	13	5	0	0

In concluzie, consideram ca la aceasta data, obiectivele strategiei au fost atinse **in mare masura**:

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură

Având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării, probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor este **ridicata**:

Redusă	Medie	Ridicată

4. La intrebarea **Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER ? (dezvoltarea capitalului social local, rezultatele obținute prin implementarea strategiei, îmbunătățirea guvernantei locale)**, au fost identificate urmatoarele:

Actiunile eligibile prevazute in cadrul masurilor, datorate metodei LEADER

- Cele mai vizibile actiuni eligibile cu specific local in cadrul masurilor strategiei sunt remarcate la masurile M8, M9 si M10, acolo unde au fost prevazute actiuni care nu exista in PNDR, pe submasurile corespondente 7.2 si 7.6. Este vorba de investitii de genul achizitiei de utilaje pentru serviciile publice de gospodarie comunală, modernizarea sistemului de iluminat public, realizarea de spatii de recreere, terenuri de sport, piete agroalimentare, centre medico-sociale, festivaluri ale comunitatilor etnice locale, etc.

- In cazul masurilor forfaitare, alocarea pe proiect a fost diminuata in intervalul 10.000-35.000 euro, pentru instalarea tinerilor fermieri, functie de numarul de SO si in intervalul 10.000 – 70.000 euro, pentru initierea de afaceri nonagricole, functie de tipul afacerii propuse
- Aceste ajustari si adaptari ale masurilor au fost operate in urma consultarii cu potentialii beneficiari, dar si din cauza bugetului alocat SDL, care a fost destul de redus, conducand la finantarea unui numar mic de proiecte (ca ex. in cazul instalarii tinerilor fermieri, aplicand alocarea forfaitara de 40.000 euro/ proiect de la nivel national, ar fi fost finantate un numar de max.5 proiecte, pe cand aplicand alocațiile propuse in SDL s-a ajuns la 8 proiecte finantate)

Criteriile de selectie specifice locale, datorate metodei LEADER

- La toate masurile au fost prevazute criterii de selectie specifice, care sa aiba rolul de a stimula inovarea, comportamentul prietenos cu mediul, de a facilita accesul persoanelor apatinand etniilor minoritare la finantare, de a sprijini accesul tinerilor si al femeilor la finantare
 - a. In aceste conditii s-a reusit implementarea a 13 actiuni inovative in domeniul marketingului si a 5 actiuni cu impact de protejare a mediului, au fost finantate 12 proiecte realizate de tineri
 - b. Nu a fost inregistrat nici-un proiect depus de reprezentantul unei minoritati etnice**

Actiuni de promovare

- Au fost organizate cate o campanie de promovare a masurilor de finantare, in fiecare an, la care au participat minim 10 persoane interesate in fiecare comuna
- GAL a participat cu stand propriu in fiecare an la evenimente locale : Ziua comunei, targ local
- GAL a tiparit pliantul masurilor prevazute in SDL 2014-2020, a tiparit pliantul proiecte de succes 2018 si pliantul Revista targului de produse locale la GAL 2017 si 2018

Modul de evaluare si selectie al proiectelor in sesiuni

- Perioada de evaluare si selectie a fost in general de 2 luni, mai ales din cauza faptului ca proiectele au fost depuse in ultimele zile ale sesiunii
- Din cele 34 proiecte evaluate si selectate de GAL, la 26 proiecte au fost solicitate clarificari suplimentare de catre OJFIR/CRFIR:
 - La masura 1 – completare declaratii solicitant, precizari in ofertele atasate,
 - La masura M2 – 4 proiecte depuse – 4 solicitari de clarificari suplimentare legate de precizarea caracteristicilor tehnice ale utilajelor, necorelare cu BDPR, necorelare suprafete teren pe comune cu APIA
 - La masura 4 – din 8 proiecte selectate, la 5 a fost nevoie de clarificari suplimentare de la OJFIR, privind corectii in Planul de Afaceri, estimarea de investitii, corectii in Registrul Agricol, caracteristici ale utilajelor propuse, erori de completare a datelor in CF, justificari ale necesitatii achizițiilor, completari documente anexa, neincadrarea corecta a culturilor in tabel calcul SO din CF

- La masura 7a - din 7 proiecte selectate 1 proiect a fost neconform la OJFIR, in lipsa unui document notarial, iar la celelalte 5 au fost solicitate clarificari din partea OJFIR, pentru aspecte privind mici erori in completarea CF sau a PA, precizari asupra investitiilor propuse, corectarea unor valori in PA,
 - La masura 8 – din 12 proiecte selectate, la 8 a fost nevoie de informatii suplimentare solicitate de OJFIR/CRFIR, privind caracteristicile utilajelor propuse, clarificarea registrului inventar public al comunei,
 - La masura 9 – 1 proiect selectat cu informatii suplimentare solicitate de CRFIR, privind detalierea serviciilor de asistenta sociala oferite
 - Aplicarea metodei LEADER a fost apreciata ca benefica de 42% din partenerii privati si de 93% din partenerii publici ai GAL
- Percepția actorilor locali privind rezultate ale SDL mai bune datorită aplicării metodei LEADER, cuantificată pe o scală:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare

CRITERII DE EVALUARE:

- *Capitalul social s-a îmbunătățit (spre exemplu învățarea colectivă, schimbarea mentalităților, creșterea colaborării și încrederii reciproce și față de GAL, identificarea unor subiecte de interes comun, dezvoltarea de competențe și capacități, dezvoltarea unor rețele etc.);*

Consideram ca in aceasta perioada s-a produs o imbunatatire a capitalului social in teritoriul GAL, determinat de:

- Organizarea de catre GAL a 2 sesiuni de instruire pentru lideri locali din teritoriu, avand ca subiecte „abordarea implementarii LEADER” si „cereri de plata si riscuri in implementarea proiectelor”, la care au participat cate 15 reprezentanti din administratia publica si din firme private
- Organizarea unui curs de instruire, pe masura M1, pentru beneficiari/ potentiali beneficiari privati ai masurilor de finantare din SDL, cu scopul de a-i pregati pentru implementarea proiectelor
- Imbunatatirea colaborarii intre GAL si partenerii publici si privati din asociatie, vizibila prin participarea la actiunile GAL, sustinerea acestor actiuni, plata contributiei anuale la bugetul de functionare al GAL
- Schimbarea de mentalitate a decidentilor locali, care au directionat catre GAL mai multi potentiali solicitanti de finantare
- In chestionarele aplicate de GAL, schimbarea de mentalitate a fost apreciata de primari cu un procent de 93%, iar de catre partenerii privati ai GAL cu 42%

INDICATORI:

- Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER, cuantificată pe o scală:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare

- *Guvernanța locală s-a îmbunătățită la nivel local (spre exemplu îmbunătățirea gestionării funcțiilor administrative pe plan local, implicare sporită a comunității și factorilor interesați în luarea deciziilor, creșterea rolului GAL în guvernanța pe diferite niveluri, creșterea capacității de a gestiona fonduri publice-private etc.).*

Consideram ca în această perioadă s-a produs o îmbunătățire a guvernantei la nivel local, argumentat prin:

- Partenerii publici și privați ai GAL au început să consulte specialiștii GAL în luarea unor decizii privitoare la implicarea în proiecte din afara ariei de acoperire a strategiei de dezvoltare locală (proiecte transfrontaliere, StartUp Nation, etc)
- În chestionarele aplicate de GAL, îmbunătățirea capacității de a atrage și gestiona fonduri publice a fost apreciată de primari cu un procent de 100%, iar de către partenerii privați ai GAL cu 33% (nu toți partenerii privați ai GAL au fost și beneficiari de finanțare GAL)

Indicator

- Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a guvernantei la nivel local datorită aplicării metodei LEADER, cuantificată pe o scală:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare

- *Rezultatele implementării SDL-urilor (ex. crearea de locuri de muncă, realizarea unor produse inovatoare, infrastructură de bază, etc.) au generat îmbunătățirea calității vieții în teritoriul vizat de strategie.*

Consideram că până la această dată, implementarea SDL a generat o îmbunătățire a calității vieții în teritoriul GAL prin faptul că a determinat:

- Crearea a 11 locuri de muncă, în cadrul proiectelor contractate
- Îmbunătățirea infrastructurii de bază în comune prin finanțarea a 12 proiecte pentru administrațiile publice locale, din care:
 - 8 proiecte pentru dotarea cu echipamente pentru serviciile de gospodărire locală,
 - 1 proiect de modernizare a iluminatului public
 - 1 proiect de înființare bază sportivă
 - 1 proiect de înființare piață agroalimentară
 - 1 proiect de înființare centru socio-medical
- Racordarea unei comune la rețeaua de broadband, prin investiție privată
- Înființarea a 6 afaceri noi în teritoriul GAL, în domeniul producției și serviciilor pentru populație (producție dale din beton, catering, spalatorie auto, sală de fitness, service auto, interpretare artistică)
- Sprijinirea instalării ca șef de exploatare agricolă a 8 tineri fermieri
- Modernizarea tehnologiei agricole în 4 exploatare

Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute? Ce măsuri au fost adoptate până la data evaluării și cu ce efecte? Ce măsuri sunt încă necesare?

Influente pozitive in implementarea SDL:

a) Factori interni:

- Avand experienta din perioada anterioara de programare, elaborarea ghidurilor masurilor, a documentelor anexa, a fiselor de verificare proiecte a decurs destul de repede, astfel incat in primele 4 luni ale anului 2017 machetele acestora au fost finalizate si trimise spre avizare la CDRJ IASI si la tiparire
- Experienta din perioada precedenta de programare ne-a permis sa elaboram in lunile ianuarie-februarie 2017 programul de achizitii 2017-2019, iar in lunile februarie-martie sa contractam achizitiile prevazute, in special pentru activitatea de animare. La fel s-a procedat si in anul 2018.
- Lansarea sesiunilor de depunere proiecte pe masuri a demarat in luna mai 2017 si a continuat pe parcursul anului, pe masura ce aveam avizarea apelurilor de selectie de la CDRJ IASI. La fel s-a procedat si in anul 2018, pentru masurile care au ramas cu disponibil financiar
- Activitatea de evaluare proiecte s-a derulat relativ repede, in maxim 1,5 luni pentru o sesiune incheiata, selectia efectuandu-se in maxim 1 luna de zile, in functie de disponibilitatea responsabililor de la CDRJ Iasi de a participa la sedintele de selectie. Proiectele selectate au fost transmise catre OJFIR VASLUI/CRFIR IASI, in maxim 7 zile de la selectie.

b) Factori externi

- Deschiderea manifestata de AFIR si structurile sale teritoriale fata de GAL. Exista comunicare si dorinta de a sprijini programul LEADER din partea AFIR, care a organizat un compartiment de clarificari pentru GAL foarte eficient, cu sute de raspunsuri la neclaritatile exprimate de GAL-uri.
- Cresterea vitezei de evaluare a proiectelor selectate de GAL, in structurile teritoriale ale AFIR – OJFIR si CRFIR
- Implicarea primariilor din teritoriu in sprijinirea organizarii de intalniri de animare cu potentiali solicitanti de finantare prin GAL (a fost asigurat spatiul necesar si au fost convocate persoane potential interesate)
- Spiritul cooperant al primarilor din teritoriu, in privinta stabilirii unor directii comune de politici de investitii cu finantare GAL, coroborat cu alte proiecte de investitii pe alte surse
- Deschiderea manifestata de AM-PNDR pentru colaborarea cu GAL, in privinta clarificarii unor aspecte din SDL dar mai ales in privinta modificarilor de SDL solicitate

Influente negative in implementarea SDL

a) Factori interni

- Relativa superficialitate a celor 2 evaluatori de proiecte ai GAL, care nu au inteles ca utilizarea formei de SF conf. HG 28/2008, in loc de forma din HG 907/2016, nu mai era permisa in prima sesiune 2017 a masurii M2, ceea ce a condus la retragerea a 3 proiecte depuse si la reluarea sesiunii. A fost o eroare din necunoastere, dar si din neglijenta.
- Relativa lipsa de experienta si necunoastere a detaliilor evaluarii, mai ales in analiza documentelor anexate pe masurile M4 si M7a, ceea ce a condus la solicitarea de noi clarificari la unele proiecte, din partea OJFIR Vaslui (8 cazuri din 14 proiecte)
- Neimplicarea managerului GAL in controlul evaluarii, acesta considerand ca responsabilitatea trebuie asumata de evaluatori

Masuri luate

S-a atras atentia evaluatorilor asupra necesitatii verificarii formatului documentelor incluse in proiecte.

S-a solicitat catre comp. Evaluare, inventarierea tuturor solicitarilor de clarificari suplimentare fata de ale noastre, emise de OJFIR/CRFIR, pentru a determina din ce cauza a fost nevoie de aceste clarificari.

Concluzia a fost ca, la nivelul GAL, s-a facut simtita lipsa de experienta in evaluare generata, pe de o parte, de cooptarea unui nou evaluator neexperimentat in echipa, iar pe alta parte de necunoasterea in detaliu a tehnicii evaluarii, ceea ce a condus la ignorarea unor aspecte din proiecte (fara ca aceasta sa fi determinat modificarea concluziilor finale asupra proiectelor).

b) Factori externi

- Insuficienta implicare a unor primarii in elaborarea proiectelor pentru finantare GAL. Desi am deschis sesiuni de min. 4 luni, proiectele au fost depuse in ultima luna si chiar in ultima zi de depunere, ceea ce a determinat aglomerarea activitatii evaluatorilor
- Indecizia unor comune din teritoriul GAL in privinta obiectului investitiei cuprinse in proiect. Unele primarii au inceput elaborarea unui proiect cu un tip de investitie, dupa care au renuntat si s-au orientat la alt tip de investitie
- Concurenta PNDL 2, care a solicitat primariile catre proiectele pe aceasta linie de finantare, in detrimentul interesului pentru proiectele pe GAL
- Insuficienta implicare a unor primari din teritoriu in realizarea proiectelor lor – in faza de dosar de achizitie, drept pentru care au depasit termenul de 6 luni pentru depunerea primei cereri de plata (4 cazuri din 8 contracte)
- Tendinta unor solicitanti privati de a depune proiectul la GAL in ultima zi de depunere, ceea ce a determinat aglomerarea activitatii evaluatorilor
- Lipsa temporara de personal disponibil pentru evaluare proiecte si vizite in teren la OJFIR Vaslui, ceea ce a condus la intarzierea contractarii
- Insuficienta de personal la compartimentul contractare al CRFIR IASI, ceea ce a facut ca proiecte depuse in luna mai sa nu fie contractate nici acum.
- Mentalitatea fermierilor din teritoriu, care nu agreeaza formele de asociere si nu manifesta nici un interes pentru accesarea masurii M3. In ciuda incercarilor noastre repetate de a-i aduna, convinge, impulsiona pentru crearea unei cooperative (in domeniul apicol/ legume) pana in prezent nu s-a concretizat nimic. Din pacate, din adresa emisa de DAJ VASLUI, rezulta ca nici actiunile acestei institutii nu au avut succes in teritoriul judetului Vaslui.
- Inexistenta in teritoriu a unor unitati de procesare, ca si a unor cooperative, care sa aiba in vedere aplicarea pe scheme de calitate, a facut ca pana in prezent sa nu avem in teritoriu nici macar o intentie de a accesa masura M5.
- Faptul ca MADR nu a reusit pana in prezent sa obtina acordul Comisiei Europene pentru introducerea produselor traditionale in cadrul schemelor de calitate (asa cum noi am gandit la inceput masura M5) nu ne ofera nici-o perspectiva de rezolvare a acestei masuri din SDL.
- Din 4 comune care au minoritate etnica declarata, pana in prezent nu s-a reusit elaborarea unui proiect pentru masura M10, dedicata minoritatilor etnice, desi la momentul elaborarii SDL, 2 primarii erau gata sa-si asume acest proiect.

Masuri luate

- *A fost pastrata in permanenta legatura cu primarii din comunele GAL, solicitandu-se mereu urgentarea proiectelor destinate finantarii GAL, mai ales ca majoritatea erau proiecte simple, de achizitii utilaj. Explicatiile acestora au fost ca sunt foarte ocupati cu elaborarea si contractarea de proiecte pe PNDL 2, cu valori consistente si cu impact in infrastructura locala. La ora actuala se mai asteapta doar 1 proiect pe masura M8.*
- *Au fost organizate intalniri cu fermieri potential eligibili pentru asociere, unele si cu participarea unor experti externi, care sa prezinte conceptul de asociere si modul de functionare al unor cooperative in zona Ardeal. Pana in prezent, rezultatul a fost 0.*
- *A fost modificata fisa masurii M5, pentru a o adapta la ultima varianta a fisei masurii de sprijin a schemelor de calitate din PNDR, care a fost negociata cu Comisia Europeana. Conditiiile de eligibilitate ale masurii nu dau insa nicio sansa in a realiza obiectivul, atat timp cat produsele traditionale locale sunt excluse din schemele de calitate eligibile*
- *Au fost contactate, in mod repetat, primariile care au minoritate roma inregistrata la Recensamantul populatiei 2011, in incercarea de a le convinge sa se implice in realizarea unui proiect pe masura M10. Doua primarii au accesat proiecte pe POCU pentru comunitatea roma, astfel incat interesul pentru un proiect similar propus la GAL este redus la maximum. Singura primarie care era interesata, s-a trezit cu conturile blocate, in urma unei datorii neachitate intr-un alt proiect, iar a patra primarie are un numar nesemnificativ de etnici romi declarati.
Se asteapta sfarsitul de an, cand poate Guvernul va finanta datoria celei de a treia primarii, pentru a putea spera la realizarea proiectului pe masura M10.*

5. La intrebarea 5, **În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale (Contribuția SDL la aria de intervenție 6B)?**, au fost stabilite criteriile de evaluare.

CRITERII DE EVALUARE:

- **Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite;**

Îmbunătățirea infrastructurii de baza in comune s-a concretizat, pana la acest moment, prin finantarea a 13 proiecte pentru administratiile publice locale, din care:

- 8 proiecte pentru dotarea cu echipamente pentru serviciile de gospodarie comunală locală,
- 1 proiect de modernizare a iluminatului public
- 1 proiect de infiintare baza sportiva
- 1 proiect de infiintare piata agroalimentara
- 1 proiect de infiintare centru socio-medical
- 1 proiect de conectare a unei comune la rețeaua de broadband, prin investitie privata

Din cele 15 comune din teritoriu au fost sprijinite, pana in prezent, 13 comune.

In sectorul privat, au fost realizate urmatoarele:

- 4 proiecte de modernizare a exploatațiilor agricole din teritoriu
- 8 proiecte de sprijinire a instalării tinerilor fermieri in exploatații agricole
- 7 proiecte de infiintare de afaceri nonagricole in domeniile productie si servicii pentru populatia teritoriului

- **Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut;**

Investitiile finantate in comunele teritoriului vor determina imbunatatirea accesului populatiei la rețeaua de drumuri județene, la institutiile si serviciile publice din comuna, la serviciile de asistenta sociala si medicala.

Totodata, se creaza conditii pentru practicarea unui comert civilizatat cu produse agro-alimentare in una din comune, se creaza conditii de iluminat moderne si de practicarea a activitatilor sportive, pentru populatia a altor 2 comune.

- **Strategiile de dezvoltare locală au determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă.**

Strategia de dezvoltare locala a GAL Movila lui Burcel determina crearea de oportunitati de ocupare a fortei de munca din teritoriu, atat in domeniul agricol, cat si in cel al procesarii agro-alimentare si in domeniul nonagricol .

Proiectele finantate nu pot functiona fara forta de munca angajata, iar cresterea volumului de activitate al acestora, poate genera nevoia de noi locuri de munca in viitor.

Acum s-au plantat doar semintele unei dezvoltari economice incipiente.

INDICATORI:

- **Procentajul populației rurale vizate de strategiile de dezvoltare locală;**

In cadrul SDL, populatia vizata de proiectele finantate a fost estimata la 15.340 locuitori, adica 37,5% din totalul populatiei teritoriului

- **Procentajul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite;**

Din cei 39.956 locuitori ai teritoriului, pana in prezent, beneficiaza/vor beneficia de servicii imbunatatite un numar de 33.176 locuitori, ceea ce reprezinta un procent de 83%.

Prin natura investitiilor realizate - utilaje pentru serviciile de gospodarie comunală locala - intreaga populatie a comunelor sprijinite beneficiaza de aceste investitii si nu doar locuitorii unor sate.

- **Locuri de muncă create în cadrul proiectelor sprijinite (LEADER).**

Pana la aceasta data, in cadrul proiectelor selectate pentru finantare , au fost create/se vor crea 11 noi locuri de munca, din cele 17 locuri de munca prevazute in SDL.

In perioada urmatoare, se vor mai crea minim alte 6 locuri de munca prin proiectele ce se vor depune pe masurile M6 si M7b, ceea ce ar insemna atingerea indicatorului „locuri de munca”.

INFORMAȚII SUPLIMENTARE:

- Număr de proiecte/inițiatives susținute prin SDL.

Răspunsul la întrebarea de evaluare nr 5. privind sprijinirea dezvoltării locale în zonele rurale de către SDL este apreciat de evaluator, pe o scală:

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură

8. Concluzii, recomandări și lecții învățate

Raspunzand intrebarilor comune de evaluare, atat pe baza sondajelor de opinie realizate cat si pe analiza evaluatorilor, se pot trage cateva concluzii:

- ✓ **Logica interventiei** care a fost propusa in cadrul Strategiei de Dezvoltare Locala a fost **coerenta**, servind prioritatile si nevoile de dezvoltare ale zonei
- ✓ **Logica interventiei este relevanta** fata de nevoile teritoriului, cele 7 modificari ale fiselor masurilor din strategie, avand rolul de a raspunde unor nevoi aparute si solicitate de partenerii GAL
- ✓ **Obiectivele** Strategiei de Dezvoltare Locala au fost atinse **in mare masura**:
 - Realizarile valorice pe Obiectivul 1 se situeaza acum la nivelul de 79,73%.
 - Totusi, nu au fost depuse proiecte pe masurile M3, M5 si M6. Pe masura M6 exista certitudinea depunerii a 2 proiecte care sa acopere bugetul disponibil, pe masura M3 exista o speranta de depunere a 1 proiect, iar pe masura M5 nu exista nicio previziune de realizare pana la finalul anului 2019.
 - Previziunea de realizare a Obiectivului 1 este de 97.48%, pana la finele anului 2019.
 - Realizarile valorice pe Obiectivul 3 se situeaza la nivelul de 86.64%.
 - Pentru masura M7b, exista un proiect in lucru, care va acoperi bugetul masurii.
 - Exista proiecte in lucru pe masurile M10, M8 si M7b, care vor fi depuse in sesiunile urmatoare 2019
 - Previziunea de realizare a obiectivului O3 este de 100%, pana la finele anului 2019
- ✓ **Beneficiile** generate in teritoriu datorita metodei LEADER au fost apreciate de repondentii sondajelor de opinie ca fiind de **nivel mediu** pentru:
 - Imbunatatirea capitalului social
 - Imbunatatirea guvernantei locale
 - Rezultatele obtinute de implementarea SDL
- ✓ **Strategia** de Dezvoltare Locala **a sprijinit dezvoltarea locală** :
 - Au fost finantate 12 proiecte de modernizare a infrastructurii locale si a serviciilor publice ale primariilor
 - A fost finantat 1 proiect de infiintare centru socio-medical
 - A fost finantat 1 proiect de conectare a unei comune la rețeaua de broadband
 - Au fost finantate 4 proiecte de modernizare a exploatațiilor agricole
 - Au fost finantate 8 proiecte de sprijin al instalării tinerilor fermieri
 - Au fost finantate 7 proiecte de initiere de afaceri nonagricole – productie si servicii – pentru populatia din teritoriul GAL.

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locala a GAL Movila lui Burcel Vaslui Nord s-a derulat in parametri corespunzatori pana la acest moment, avand o estimare de finalizare optimista.

Recomandari pentru perioada urmatoare:

- Organizarea de intalniri cu potentiali solicitanti pe masurile care se vor lansa in anul 2019
- Impulsionarea potentialilor solicitanti pentru depunerea de proiecte pe masurile care se vor lansa in anul 2019
- Instruirea interna mai aplicata a evaluatorilor GAL, pentru masurile care se vor lansa in anul 2019
- Implicarea managerului GAL in supervizarea procesului d evaluare

Recomandari pentru viitoarea strategie:

- Introducerea in strategie a masurii pentru ferme mici, care se bucura de interes, conform sondajelor de opinie, cu stabilirea unor conditii de eligibilitate si selectie care sa stimuleze asociativitatea
- Analiza aprofundata a oportunitatii introducerii unor masuri de finantare in strategie, dupa o consultare atenta cu potentialii solicitanti
- Dimensionarea bugetelor alocate pe masuri, in functie de opiniile exprimate de solicitanti
- Stimularea competitiei intre solicitanti, prin criteriile de selectie mai aspre privind rezultatele asteptate in cadrul proiectelor

AVIZAT

PRESEDINTE GAL

HUMA VIOREL

Evaluatori

SORIN-STEFAN MASIEVICI

BOGDAN SIMOVICI